

ד.ד.

פרוטוקול מס' 16/ד'

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
התקיימה ביום ד', ד' בטבת, תשס"ו - 29.12.54 בשעה 9.00

נ ר כ ה י ם :

חברי הוועדה:

ס. פרסיץ - יו"ר
 ס. גרם
 א. כלפון
 ש. כפרית
 ד. נצר
 י. סמילניקי
 א. רזיאל-נמור
 ר. אברי

מוזמנים:

סר מבידור - מנהל משרד החינוך
 ד"ר קאנלנבוגן - מנן מנהל כללי
 גב' סטנר - היועצת המשפטית של משרד
 גב' בבלי - מנהלת המזקקה לתזונה.

סדר-היום: סקירה על פעולות מחלקת התזונה.

היו"ר ש. פרסיץ: אני פותחת את הישיבה.

נשמע עתה סקירה מפי גב' בבלי, מנהלת המחלקה לתזונה, על פעולות מחלקתה.

גב' בבלי: נתבקשתי לספור דו"ח על פעולות המחלקה מאז סטרת את הדו"ח האחרון בחדש מאי שנה זו.

עבודת המחלקה לתזונה מתחלקת בין שלושה גופים עיקריים: המדרשה לתזונה וכלכלת הבית; ההוראה בבתי-הספר העממיים, ומפעל הזנה ילדים ופיקוח תזונתי.

המדרשה לתזונה וכלכלת הבית קיימת כבר יותר מ-20 שנים, והמחזור הראשון סיים בה את לימודיו. המחזור הראשון היה בן 13 תלמידות, אשר סיימו את חוק לימודיהן ובתקבלו לעבודה. אני יכולה לציין בסיפוק שעבודת בוגרות המדרשה עולה בהרבה על טיב עבודתן של אלו אשר גמרו קורסיהן מזורזים. הכיתה האנייה שעומדת לסיים את הלימודים היא בת 14 תלמידות, והכיתה האחרת - בת 20 תלמידות. אנו מעוניינים בכיתות מלאות המאוכלסות ב-30 תלמידות, אולם ישנו גורמם המונעים בעד זאת. אין לנו עדיין פנימיה, דבר הקיים באתר המוסדות הדומים, והיא הכרחית

לשם קבלת תלמידות ככל חלקי המך. כיום רוב התלמידות הן פירוטליים ומיעוטן - מיתר חלקי המך. אנו מקווים לפתור בעיה זו או על-ידי הקמת קופה שניה מעל הסדרה או במסגרות קבלת מבנה נוסף בקריה.

יש ביקוש רב לגופרות, אולם איננו יכולים להיענות לו. קודם כל כיוונו את הגופרות להוראה בנות-טור עממיות. לו היו לנו עתה עשר מורות פנויות היינו יכולים להסבותן לבתי-הספר הנקלטיים המעובדים להכליל את מקצוע התזונה והכלית המית בתכנית הלימודית שלהם. כן יש ביקוש למורות כאלו במוסדות אחרים. כדי לפתור בעיה זו עלינו לאכלס את הכיתות במינימום של 30 תלמידות, וזאת לא נוכל לעשות בלי פניסיה ספציפית.

היו"ר ש. פרטיץ: כמה צריך להשקיע בהקמת פניסיה?

גב' בבלי:

בניית קופה שניה, בה נאסר גם לשכן את משרדי המכון, תעלה כ- 20,000 ל"י. את נקבל את המבנה המתוכנן עתה בקריה על-ידי משרד המוצר, לא תהיינה כל התקעות פרט לתשלום שכר דירה חדשי והוצאה של כל אלפי לירות לכיבוד וריהוט. אנו שואפים לפתרון האחרון של הבעיה.

ראוני לאיין שאנו עומדים לקבל עזרה מהמרגון הבינלאומי לסיון ולהקללות (פ.א.ו.), מרגון אשר שיטתו היא להמשיך ולטפל במוסדות שהוגו גילה בהם התענינות. אנו קיבלנו ממרגון זה שתי מטיפנדיות להשתלמות מורות; האחת כבר חזרה מהמדינה-הברית והשניה - נסעה בספטמבר. המרגון נוכח לדעת שבתי-הספר המקצועיים לבנות אינה עומדים אצלנו על הגובה, והעניק לנו מטיפנדיה שלישית. לצורך זה שחררנו מפקחת אחת מעבודתה, אשר לאחר תום תקופת ההשתלמות תהיה מפקחת על בתי-הספר המקצועיים. כן קיבלנו מה-פ.א.ו. תרומה בסך של 3,000 דולר, נוסף ל- 15,000 דולר שכבר קיבלנו, כדי להשלים את האגוד לא העבודות.

העבודה מתבטאת קודם-כל בהכשרת מבוגרים. מטבר שיש צורך רב להדריך את העולות החדשות בהרגלי תזונה וללמדן כיצד להשתמש במארכי המזון המצויים במרץ ולנצלם להרכבת התפריט. זהו אחד הדברים החיוניים ביותר לבריאות העם, כי מפילו אלה שיש בידם המסעים הדרושים עושים נגימות בהרכב המזון, דבר המסכן את בריאות המשפחה. עדיין לא הגענו בשטח זה למדיניות הדרושים. עוסקות בהדרכת מבוגרים חמש מורות במשרות שלימות ומספר מורות חלקיות. אנו מגיעים ל- 3,000 נפש לחדש, ואם נביא בחשבון עלולק אתה מגיעים גם בחדש השני, הטלויזי וכו', הרי אפשר לומר שאנו מספילים - מבנה באופן שטחי - ב- 20,000 נפש. לו היו יותר כוחות - היינו יכולים לעשות עבודה יותר אינטנסיבית.

אנו פנסים ליצור מרגון-גם לכל ההדרכות הללו, כי יש פעולות רבות שאין מתואמות. באנו בדבריהם במזון שן משרדי הבריאות והסעד, ואכזרונה לצרף גם את משרד החקלאות ורי"ו. אנו עובדים בשיתוף פעולה עם מועצת הפועלות, ולפעם אנו מודריכים את המדריכות שלהן. אנו מקבלים פניות מבוגרות שונות המבקשים להיעזר בנו. באנו לכן במגע עם כל הגורמים ואנו מבטיחים להקיים מועצה מתכננת, כדי לא תהיה כפילות, וכדי שנגיע לכל הנקודות. יש צורך להרחיב את הפעולה, כי היא נושאת עמה פרי.

אשר לפרסומיה - אנו מסכימים להדפיס את הירחון "דפי תזונה" ומחלקים אותו במלף הכספספליים לחדש. יש ביקוש רב לירחון זה ואיננו יכולים להיענות לו. (היו"ר שן פרטיץ: האם אתם מוכרים אותו?) עדיין לא, כי לא רצינו להיכנס לענין הגביה. אנו עומדים להגדיל את מספר הכספספליים בגלל הביקוש הרב. (היו"ר שן פרטיץ: כמה זמן אתה מוציאים לאור ירחון זה) לפחות ארבע שנים, עוד מהתקופה של המכון להדרכת תזונתית. בירחון מופיעים מאמרים מעתוני חוץ וגם מאמרים מקוריים. אנו מקווים לקבל בשנה הבאה תשלום עבור ירחון זה ממוסדות המקבילים במרכז מספר רב של הכספספליים, כמו- קופת-חולים, הדסה וכדומה. (היו"ר שן פרטיץ: צתון זה אפשר לפרסם מודעות שונות שיכולות לכסות את ההוצאות) אולי נעשה זאת לקרנת שנת התקציב הבאה.

גורמים מגורמים שונים הונים אלינו בבקשות לקבל חוות-דעת וייעוץ מקצועי בנו שייעציה בענין תכנית בחינות הגמר של בתי-הספר המקצועיים, בענין תכנית החזונה וכלכלת הבית בבתי-ספר וקלטייה ובקשר לכלי מוזיקה, בעיקר עבור השמירה הנתמכות על-ידי משרד הסעד.

מני השתתפת בכמה ועדות שייעצות: בוועדה המייעצת לאינדקס יוקר החיים ובוועדה לענייני חזונה שליד מועצת הבריאות של משרד הבריאות.

אשר לפחקר חזונתי, לא היה לנו השנה תקציב לפחקר כזה. מני מקווה כי בתקציב הבא יוקצב סכום לקשרה זו. רצוני לציין שעל הפחקר הקודם שערכתי, ואשר נתפרסם בספר "רמת החזונה בישראל", הרציתי בכינוס בינלאומי בפריס, בוועדת משנה לחזונה שדנה בסיוח במחקרי החזונה בכל חלקי העולם. ספרתי דו"ח אשר עורר התענינות רבה, גם בנו בישראל וגם בחו"ל עצמו. חומר זה הוא משנת 1951 ויש להדגיש כי הוא מהווה בסיס לעבודות ההדרכה שלנו.

מני עוברת לפרק השני - ההוראה בבתי-הספר העממיים אשר מתחלק לשלושה חלקים עיקריים: א) הוראת החזונה; ב) הוראת כלכלת הבית; ג) הוראת הביטול.

שיעוריה בהוראת החזונה ניתנים אחת לשבוע בכיתות ז' ו-ח' בכל בתי-ספר בהם יש מטבחים. מספר בתי-הספר בהם סלמדיים מקצוע זה הוגדל בשנה הראשונה לקיומה המחלקה - 91 ל-109, ובשנה השניה - 16 נוספים. כיום יש 125 בתי-ספר בהם יש מטבחים ולומדים בהם את תורת החזונה. יש בתי-ספר בהם רק כיתות נמוכות, או בתי-ספר עם כיתות גבוהות שמספר התלמידים בהם אינו מאפשר לשלוח מורה מיוחדת. כאשר יש לפחות 20 תלמיד בכיתות ז' - ח' שולחין מורה, ובהתאם לכך נצטרך להרחיב את המפעל לעוד 100 בתי-ספר. שני גורמים מעכבים את פעולת ההרחבה: חוסר במורות והעדר ציוד מתאים למטבחים. לאחר פתיחת 16 המטבחים החדשים, יהיו לנו 125 בתי-ספר כאלה ונגיע ל-16,000 תלמיד בשנה.

הוראת ביטול נעשית באותם 125 בתי-ספר, והדבר קשור בהכנת הארוחה. ביטול לומדים גם בכיתות ה' ו-ו', ולומדים מקצוע זה 32,000 ילד, אשר עובדים במטבחים. ללימוד זה יש השפעה על 32,000 משפחות, כיוון שהילדים מבינים תורה זו לביתם. מני סבורה כי במשך הזמן תהיה לפעולה זו השפעה רבה על הטבת הרגלי החזונה של המוכלוסייה.

כדי לספר את הוראת הביטול, המכנסנו השנה שיטה של מתן שיעורים שטתיים בביטול, בהם מטבחים את אשר נלמד במטבח. שיעור אחד מוקדש לפזיקה, למשל, ובו מראים לתלמידים את הקשר שבין סוגי המרקים וכיצד לעשות וריאציות. זוהי עבודה מטבחה חשובה ללימוד מקצוע זה.

מקצוע אשר שטנו סלמדיים הוא: הוראת כלכלת הבית. עד כה לימדנו מקצוע זה רק ב-15 בתי-ספר בעריה. לימוד זה מדרין את התלמידים ומסביר להם כיצד לטפל בדירה, בריהוט והציוד הנמצאים בה, וכיצד לבחור ולרכוש את החפצים השונים. כן הוא מדרין בבחירת התלבושת והטיפול בה, התאמת האריג מבחינת הטיב והצבע וההוסעה החיצונית. התלמידים לומדים כיצד להתנהג בחברה, במספחה, כיצד לטפל בילד הקטן בבית וכדומה. ללימוד מקצוע זה השפעה תרבותית חשובה ויש להקדיש לו תשומת-לב מתאימה. מני היינו מוגבלים עד כה בקבלת חדר מיוחד עבור מקצוע זה. בערים הקיטונו מרכזיות והשתמשנו בהן לכמה בתי-ספר. מני מעבדים תכנית לאיחוד מקצוע זה עם הוראת הביטול בבתי-הספר בכפרים. מני שואפים להרחיב מקצוע זה בשנה הבאה, דוקא במסגרת הכפרי של הארץ, וזאת ללא הוצאות רבות.

נספח מס. 1 מראה לכם את מבנה המחלקה, ונספח

2 - את המקומות בהם הוספנו מטבחים ללימודים בשנה הקודמת וגם בשנה זו, בתוכה הרהר ישובי עולים. ביקרתי בקסטל עם אחת מעובדות ה-פ.א.ו. אשר עבדה פעם בעירק - ובמקום נמצאים ילדי עירק - והיא מענה שחוללנו פלא מטב.

הזנת ילדים ומיקוח תזונתי :

אשר להזנת ילדים - רצוני להמשיך את הדו"ח שמסרתי בחדש מאי, ולספר כיצד ביצענו את הרחבת המפעל. ההרחבה יממה למעל לאור הצורך הדחוף להוסיף ילדים בארכים למסגרת זו. הוועדה המייעצת שליד המחלקה הוסיפה את עזרתה בנדון וגם השר נכנס לעובי הקורה ופנה לראגוני הנשים שיירתמו לעול ביחד עם הסוכנות. הסוכנות הקציבה 35,000 ל"י, וראגוני הנשים - 22,500 ל"י. המספלה היתה גורם שלישי ועיקרי בענין והיא נתנה תקציב עבור 3,000 ילד נוספים וכן את התקציב הדרוש לצידוד, ביחד - 37,500 ל"י. ההרחבה התגבשה בעצם רק באפריל - מאי - יוני, כיוון שהיו עיכובים עד שנתקבל הצידוד והוקצו מבנים למסגרה זו.

נספח מס. 4 מראה את היקף המפעל ב- 12 לדצמבר 1954, ומראה כי בתאריך זה היו 71,620 ילד שנכללו במפעל ההזנה, מהם 1,000 שעדיין לא אוכלים בגלל עיכוב בסידור המבנים, קוסי שעומדים להתגבר עליו בימים הקרובים.

אינני יכולה לוטר מה מספר הילדים הנארכים ביניהם, אולם ברור שהמספרים המופיעים בטעיפים "מועצות הזוריות" ו-"נקודות מוחזקות" הם של ילדים בארכים. בנקודות הנחמכות יש ילדים בארכים ולא-בארכים, אולם אינני יכולה למסור מספרים מדויקים בנדון כי רק עכשיו אנו מנהלים סטטיסטיקה בפרדת.

התקציבים אשר קיבלנו מאת הסוכנות וראגוני הנשים היו בעצם תקציבים חד-פעמיים, והם הודיעו לנו בפירוט כי אלו הן הקצבות חד-פעמיות. בפנינו עמדה השאלה כיצד להמשיך, ומנינו למספלה וגם קיבלנו סכום של 100,000 ל"י כדי שנוכל להמשיך באותו היקף. כן קיבלנו מהמספלה הקצבה מספית עבור ההתייכרות של לחם וסוכר - הקצבה מהקרן המיוחדת שנועדה לכך - אולם לא קיבלנו סכום מקביל עבור ההתייכרות שחלה על יתר המצרכים. נספח מס. 3 מראה את הרכב של המזונות לארוחה במסעדות בבתי-הספר ואת מחיר כל מצרך ומצרך, ומסתבר שהיינו צריכים להגדיל את התקציב ב- 85 פרוטה ל- 114 פרוטה לארוחה. התוספת שקיבלנו מאת המספלה על-חשבון ההתייכרות של לחם וסוכר הגיעה ל- 6 פרוטה לארוחה, ולא היתה לנו ברירה אחרת אלא לצמצם את הכמויות או להשתמש בירקות הזולים יותר. התוספת אפשרה לנו להגדיל את התקציב בנקודות המוחזקות עד 90 פרוטה, ואילו בנקודות הנחמכות השגנו - לאחר דרישה - תקציב של 95 פרוטה. אנו מקווים כי בתקציב הבא יאפשרו לנו להוסיף 100 פרוטה בנקודות המוחזקות, ואז נדרש גם מהנקודות הנחמכות להגדיל את השתתפותן עד 110 פרוטה.

החלק השני של נספח מס. 3 מראה את הערך התזונתי של הארוחה במסעדות בית-הספר ושל כוס הקקאו. בקשר לארבע אבות הסזון, גורם כוס הקקאו להטבה ניכרת ואין לזלזל בכך. הקוסי במפעל זה הוא בגביה, היות ואי-אפשר לכפות וגם לא ללחוץ על התשלום. השנה נטינו לסנות זאת וגם ביקשנו את עזרת מנהלי בתי-הספר בנדון.

בתמיכתך השכלולים האדמיניסטרטיביים שהנהגנו מטקד היה ענין הדירוג, אשר נקבע למי יכולתה הכספית של מועצה או עירייה. את הדירוג קבענו תוך המייעצות עם משרד הפנים, אשר מכיר את מצבן הכספי של הרשויות המקומיות, ותוך המייעצות עם חבר המועצות המקומיות והעיריות. הונהגו ארבע דרגות: דרגה א', עבור תל-אביב, חיפה ורפת-גן, המקנה זכות לתמיכה בת 500 פרוטה לילד; דרגה ב', עבור המושבות היותר מבוטסר, אשר קלטו עליה - תמיכה של 1.250 ל"י לילד נצרך לחדש; דרגה ג' - למקומות עם רוב של ילדי עולים כמו עפולה וטבריה - 1.300 ל"י לילד; דרגה ד' עבור ערי עולים - 2 ל"י לחדש; דרגה ד' - עבור קבוצה מצומצמת ביותר של ישובים כמו בית-דגון, אשר המועצה המקומית שלהם אינה יכולה לשאת בכל נטל - 3 ל"י לילד לחדש.

אשר למועצות הזוריות, המסכם הוא בתקפו וקיימות שלוש דרגות: - 2 ל"י, 2.200 ל"י ו- 2.400 ל"י. כן הולפנו להן 150 פרוטה מקרן ההתייכרות, והקצבנו סכום של 800 ל"י עבור הקרן לכיסוי גרעונות. יש ועדה משותפת בה משתתפים באי-כח ארגון המועצות הזוריות, משרד הפנים ומבכ"י, אשר קובעת בסוף השנה למי מגיע כיסוי גרעון. הדבר נותן עידוד ומוצל בעד עיכובים. ראוני לצייין כי מצד ארגון המועצות הזוריות קיים שתוף פעולה מלא, והוא הורה למועצות

להתחיל בפעולה מיד עם התחלת שנת הלימודים, למרות שתוספת של 150 פרוטה לילד עבור ההתיישרות לא היתה טובתה. כאשר היה מדובר על עליה חדשה, קיבל הארגון על עצמו את העול גם לגבי עליה זו.

שינוי אדמיניסטרטיבי אחר הוא ההסכם בדבר שכר עבודתם של עובדי המטבחיים. כאשר קיבלנו את המפעל ליד ינו היו העובדים במצב של מרד, היות ומסכורתם היתה 80 - 70 ל"י לחדש. הדבר אטנם לקח זמן רב אבל כיום כל העובדי הללו מודרגים בדרגות ז' ו-ח' של פועלים העובדים במטבח, ומסכורתם היא 140 - 150 ל"י לחדש בלי תוספת מספחה. נחתם הסכם בנדון ובו מוגדרים כל התנאים.

אנו שואפים כל הזמן להעברת המטבח של נקודות מוחזקות לנקודות נתמכות, כיוון שהמוחזקות מהוות עול כבד עלינו. אנו לוחצים על המועצות האזוריות ועל הערים למרף אליהן את הנקודות שהיו עד כה מוחזקות. בשנה שעברה העברנו 118 נקודות למצב של נקודות נתמכות, והשנה - 5 נוספות.

כיום שותים 57,000 ילד קקאו, פחות מאשר קודם, מפני שמספר רטוויות מקומיות התלקו מכך. שיפורנו בהרבה את המפעל מבחינת הפיקוח עליו, והעברנו אותו לתוך כתלי המטבח. יש רק 70 מקומות בהם יש פינה נפרדת לקקאו.

בענין הקייטנות יש לי מספרים מסכמים. בתקציבנו יש סכום של 100,000 ל"י עבור קייטנות, גולם לדאבונו לא היה סכום טקביל בתקציבה של לשכת הנוער. אי לכך היינו נאלצים לשלם סכום של 14,000 ל"י כשכר למדריכים, סכום שהיה על לשכת הנוער לשלמו. אנו מנסים לתקן זאת לקראת השנה הבאה. יש סוג קייטנות בהם מבליים הילדים מטעה 8 בבקר עד 2 אחר-הצהריים, ומקבליים עם 2 ארוחות ליום. בסוג זה של קייטנות היו השנה 5,900 ילד בנקודות **נתמכות**, ו-3,200 ילד בנקודות מוחזקות. בקייטנות בהן מבליים הילדים בשעות 8- בבקר עד 5 אחר-הצהריים ומקבליים שלוש ארוחות ליום היו - 9,900 ילד בנקודות נתמכות ו- 400 ילד במוחזקות; פנימיות (קייטנות בהן ניתנות 3 ארוחות פלוס ארוחות ביניים) היו רק בנקודות נתמכות ובילו בהן 800 ילד. בסוג קייטנות בהן מבליים הילדים בשעות 8 בבקר עד 1 בצהריים, עם ארוחה קלה, - וטוב זה יש לחסל - בילו 125 ילד.

בסך-הכל היו קייטנות ב- 95 נקודות עבור 20,200 ילד. נוסף לכך היה המשך של הזנה לילדות וילדי גני-הילדים של ארגוני הנשים, ביחד 4,600 ילד. בסך-הכל אכלו בקיץ זה קרוב ל- 25,000 ילד.

ד. נצר: מהו אחוז הנצרכים?

גב' כהלי: שליש בערך.

הפיקוח על התזונה במוסדות סגורים מקיף 126 מוסדות: 80 של עליית הנוער, 10 של מטרד המעד ועוד 36 ישיבות הנתמכות על-ידי הג'וינט. תשע מפקחות עובדות בשטח זה. בסך-הכל יש עוד כ- 16,000 ילד האוכלים במוסדות הללו.

אבי מאמינה כי יסוד הצלחת המפעל תלוי בפיקוח אינטנסיבי והדרכה מתמדת, ואנו מקדישים תשומת-לב לכך. צוות המפקחים, העוזרות לפיקוח והמורות הנוודות לפיקוח טובה 23 עובד, וזהו מספר קטן בהשוואה למספר המוסדות העומדים לפיקוחנו (ראה בספח 4 - סוגי המוסדות שבהם יש פיקוח על ההזנה או ההזנה). בסך-הכל אנו מפקחים על 1,260 מוסדות המפוזרים על-פני 243 נקודות גיאוגרפיות.

מד.

בעיה נחרת היא בעיית תוספת ילדים
 מהעליה החדשה. כאשר פתחנו את בתי-הספר במפטמר, גילינו כי נוספו
 ילדים מהעליה החדשה, ילדים אשר לעתים קרובות לא יכולנו למנוע מהם
 הזנה. הבעיה קיבלה ממדים גדולים, ובעזרת הוועדה המייעצת שליד המחלקה
 שלנו פנינו לסוכנות, ונמנר נמננו מוון קטנת. הסוכנות קיבלה על עצמה
 לשלם עבור הזנת הילדים הללו עד חדש אפריל, וכמובן שאדבר פחייב אותנו
 להמשיך בפעולה גם לאחר מכן. הם קיבלו על עצמם, לפי תכנית ארעית,
 להזין 2,200 ילד. אין מנו מוגבלים במספר הילדים, אלא בסכום שמגיע
 ל- 20,000 ל"י. יתכן שבחדש פברואר יתווספו לנו 3,000 ילד. בטירה
 יש צורך להוסיף אוכלים למטבחיים הקיימים, זה ענין של פרוצדורה,
 הסוכנות צריכה לאשר שאלה הם ילדי מהעליה החדשה. הבעיה היא
 יותר מסובכת, כאשר צורך להקים מטבחיים חדשים, או כי נתקבלה
 הקצבה של 25,000 ל"י עבור ציוד.

רצוני לציין כי בזה שהסוכנות לוקחת
 על עצמה את האחריות לגבי הילדים מהעליה החדשה, קיימת הסכנה שלעליה
 החדשה תהיה זכות קדימה על ילדי העליה החדשה. לא כל ילדי העולים
 שבנו לפני מוגוסט קיבלו מידור מתאים, וכן יש דרישות של העליה
 הוותיקה שלא יכולנו להיענות להן. יש לפחות 4,000 ילד שלא נכללו
 במסגרת של העליה החדשה ומפעל ההזנה שינו מקיף אותם. מנו מקווים
 להוסיף למסגרת שלנו בשנה הבאה 4,000 ילד, אולם חלק ממספר המקומות
 מסויינין לילדי העליה החדשה.

היו"ר ש. פרסיץ:
 אני מודה על המסירה הטובה והמעניינת
 אשר עוררה הרבה מאד שאלות, הנובעות לא
 רק מתוך התעניינותנו במפעל כי גם מהמסירה המפורטת, הבהירה והמעמיקה
 אשר שמענו ספי הגב' בבלי.

ד. נצר:
 רצוני להאטרף להערכת היוסבת-ראש.

כדי להבין את התפתחות המפעל, אני מבקשת
 לקבל פרטים על הדרכת המבוגרים. מהו מספר הנשים שמקיף המפעל? האם
 נכונות הידיעות כי ספדי הפעולה נשטח זה הוקטנו, וגם על-ידי ארגוני
 הנשים? מה דרוש כדי להרחיב את הפעולה החיונית הזו?

מהו סל הסזונות הדרוש למטפחה? האם נעשה
 מחקר בשטח זה?

האם יש גב' גבריות הלומדים במצוישה?

האם העבודה נעשית תוך שיתוף פעולה עם
 העובדות הסוציאליות במקומות הסונים?

מהו תכן ההספה החדש עם ארגוני הנשים?
 בדבר האספקה לגבי-הילדים?

כמה משלמים הורים עבור ארוחה בבית-ספר,
 במטווע? האם נכונות הידיעות כי יש ילדים שאינם אוכלים בגלל התשלום
 הנדרש מהוריהם?

מהו אחוז הנמרכים בקרב 71,620 הילדים
 הכלולים במפעל ההזנה? היכן מקומה של תל-אביב בשטח זה? מהי השתתפות
 של יוניצ'פ?

האם הקטנו מתקבל סיוניצ'פ או שהוא מתוצרת
 הארץ?

מהי תרומתה של המחלקה הוועדה לקביעת
 הרכב המזון לאוכלוסייה?

בענין הקייטנות כבר היתה לי ההזדמנות
למסור טרסטי, ועלי לציין כי מפעל הקייטנות במרץ המקדש יפה. מה הן
התכניות, או האם נעשית פעולה על-מנת להקים תנועה חינוכית רחבה סביב
ענין זה, כדי שמפעל הקייטנות יקיף את כל הילדים?

דובר על תוכנית של 4,000 ילד לקראת השנה
הבאה, בתוכם 3,000 ילד מהעליה החדשה. האם הדבר נספיק או שנדרש יותר?

היג'ר ש. פרסיץ:

במסר כל ב-125 במי-מסר יש סטנדיים
לימודיים. היכן הם נמצאים? כמה מהם
בישובי עולים חדשים? ברמה לי כי חלקם של ישובי העולים הוא קטן במספר
הזה, ולכן יש בשנה הבאה לשים לב במיוחד לענין שליחת סטנדיים במקומות הללו.

מפעל ההזנה מקיף כ- 72,000 ילד. האם
ישנה סטיסטיקה על מספר הילדים הנצרכים? האם הקפנו את כל הילדים
הנצרכים במפעל, אם לאו? אם לאו - מה בדעתכם לעשות בנוהג?

כיצד נקבע תקציב ההזנה, מבחינת יחסו
של משרד המוצר לענין? האם אתם מגייסים לתוצר חשבון הוצאות לילד
מכפילים אותו על מספר הילדים ומגיעים לכנס, או שאתם דורשים כנס
מטוים, שאתם רוצים להוציאו על-פי החלטת המשרד בהתאם לצרכים? מני
חפצה להיות גלויה ולומר מדוע שאלתי זאת. הגיעו אלי ימועות, שמה כי
בתקציב היה כנס מטוים, מסור היה להוציאו בשביל ילדים נזקקים, רק
ממני שעברו את מספר הילדים שעבורם צריך להיות מוקדש הכסף.

מפענו יצן כרטיס על התפיכות ברטויות
סקוטיות שונות, בהתאם לדירוג מטוים, אבל לא שמענו במיזה כנס אתם
תומכים במרגוני נטיה הפועלים במקומות שהוכרו במקומות חיוניים מאד
להזנת ילדים, והמשרד מפילו חשב לפתוח עם סטנדיים אבל לא עשה כן בגלל
כיבות אוביקטיביות. מהו כנס התמיכה במרגוני הנשים שעושות את העבודה
במקומות הללו?

הגיעו אלי ימועות כי הוכנס תיקון חשוב,
שלמחלקה זו יש עובדות סוציאליות מכלו המטפלות במקומות מסוימים.
האם הדבר בא ככפילות, גם במקומות שיש בהם עובדת סוציאלית מאת משרד
הסעד. או שהכוונה למקומות בהם אין עובדת סוציאלית? מני חפצה לדעת
את הנימוקים לכך.

אנו נמשיך בדיון בשבוע הבא.